GEURNEUTRAAL

Een bedrijf uit Oss wilde meer soorten afval gaan accepteren en vroeg een wijziging van de omgevingsvergunning aan. De provincie Noord-Brabant verleende de wijziging, die 'milieuneutraal' zou zijn. Opmerkelijk genoeg was het de gemeente Oss die bezwaar aantekende.

Veel afvalbedrijven zijn vergunningplichtig. Voor het oprichten van het bedrijf, maar ook voor het wijzigen van het bedrijf en/of de bedrijfsvoering, moet het bedrijf beschikken over een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu. Als op een later moment wijzigingen worden doorgevoerd binnen het bedrijf, die niet passen binnen de huidige vergunning, dan zal in de praktijk altijd worden bekeken of de wijziging 'milieuneutraal' is. Dat is namelijk voordelig, omdat de vergunning dan kan worden verleend door middel van een korte, reguliere voorbereidingsprocedure. Maar soms is 'de wens vader van de gedachte' ...
Uit een uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant* volgt dat als er geurvoorschriften gelden, het niet eenvoudig is om te besluiten dat een wijziging milieuneutraal is. Het gaat over een bedrijf in Oss. De wijziging betrof het uitbreiden van het aantal te accepteren afvalstromen en de opslag ervan op het buitenterrein. Volgens het bedrijf zou dat niet leiden tot een andere geuremissie dan vergund. Het bevoegd gezag, de provincie, vond de wijziging milieuneutraal en verleende de vergunning. De gemeente Oss was het daar niet mee eens en stelde (best bijzonder) beroep in tegen de door de provincie verleende vergunning.

Vergelijking

In de goed leesbare uitspraak legt de rechtbank uit wanneer sprake is van een milieuneutrale wijziging, namelijk als de milieubelasting gelijk blijft. Ik voeg daar nog aan toe: of afneemt, maar dat spreekt voor zich. Voor de beantwoording van de vraag of de wijziging andere en/of grotere gevolgen voor het milieu heeft, moet een vergelijking worden gemaakt tussen de laatst vergunde werking van het bedrijf en de nu aangevraagde werking van het bedrijf. Er wordt dus niet gekeken naar het verschil in de feitelijke en toekomstige werking van het bedrijf. De vergelijking vindt plaats ten opzichte van de milieugevolgen die zijn vergund. Een voorbeeld: een wijziging kan feitelijk leiden tot meer geurbelasting, maar als binnen de vergunde grenswaarden wordt gebleven, dan is wel degelijk sprake van een milieuneutrale wijziging.
De provincie heeft aangenomen dat de geuremissie (de geurvracht die vrijkomt) blijft binnen de vergunde waarden. De rechtbank ziet echter problemen en stelt dat men onderzoek had moeten doen. Ten eerste zijn de vergunde grenswaarden niet 'hedonisch' (op geuraangenaamheid) gecorrigeerd. Als er nu andere, sterker geurende, afvalstoffen worden opgeslagen, dan kan dat leiden tot een verslechtering. Ten tweede gaat het niet alleen om emissie, maar gelden er ook grenswaarden voor geurimmissie (waar de geur wordt ontvangen). Zelfs als zou worden voldaan aan de emissie-eisen, dan staat daarmee niet vast dat wordt voldaan aan de immissie-eisen. Ten derde overweegt de rechtbank dat de provincie deze hiaten niet met handhaving van de grenswaarden kan ondervangen. De in de huidige vergunning opgenomen meet- en registratieverplichtingen gelden alleen voor de bestaande afvalstromen en dus niet voor de nieuwe. Dat zou maken dat van dag tot dag moet worden vastgelegd wat is aangevoerd en wat de geurbelasting is om te kunnen bewijzen dat over een jaar (want zo zijn geurnormen opgesteld) de vergunde grenswaarden zijn overschreden. Daarbij geldt dat handhaving achteraf is, dus nadat de (extra) geur is ontstaan en is ondervonden.

Aanvulling

De conclusie luidt dat niet is aangetoond dat kan worden voldaan aan de vergunde grenswaarden. De wijziging zou kunnen leiden tot andere en/of grotere gevolgen voor het milieu. Het is daarom geen milieuneutrale wijziging. Dat vind ik ook, maar ik meen dat de rechtbank in aanvulling daarop had kunnen overwegen.

Als er geurvoorschriften gelden, is het niet eenvoudig om te besluiten dat een wijziging milieuneutraal is.

Namelijk dat wanneer er ingrijpende aanpassingen of aanvullingen van de vergunningvoorschriften nodig zijn om te borgen dat binnen de vergunde waarden wordt gebleven, de wijziging niet milieuneutraal kan zijn. Wat rest? Uithuilen en opnieuw beginnen. ■

Stijn Boot
Mr. Stijn Boot is advocaat bij BHW advocaten in Rotterdam. Telefoon: 010-2179330, e-mail: boot@bhwadvocaten.nl.

* ECLI:N:RBOBR:2020:4707 van 29 september 2020